

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM tarafında olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Orhan Sümer

Adana Milletvekili

Yoksulluk; gıda, su, barınma ve sağlık gibi en temel insani gereksinimlere erişememe durumu olarak tanımlanan, insan onurunu doğrudan etkileyen küresel bir sorundur. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde kontrolsüz kentleşme ve hızlı nüfus artışı, "kentsel yoksulluk" kavramını derinleştirmiştir. Şehirlerde ekonomik yetersizliklerin yanı sıra barınma ve güvenlik gibi ihtiyaçlarının karşılanamaması, gecekondulaşmayı ve sağlıksız kent dokusunu tetiklemektedir. İşsizlik ve yoksulluğun kentsel alanlarda birikmesi, "sağlıklı kent" vizyonundan uzaklaşılmasına ve toplumsal ayrışmanın artmasına neden olmaktadır. Bu bağlamda, kentsel yoksullukla mücadelede şehircilik politikalarının ve barınma stratejilerinin yeniden ele alınması zorunluluk arz etmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Bakanlığınızın stratejik planlarında "**kentsel yoksullukla mücadele**" kapsamında yürütülen somut projeler nelerdir? Bu projeler için ayrılan yıllık bütçe miktarı ne kadardır?
2. Özellikle büyükşehirlerde gecekondulaşmanın önüne geçilmesi ve dar gelirli vatandaşların "**insanca barınma hakkına**" erişebilmesi için sosyal konut projeleri dışında planlanan kira destekleri veya alternatif barınma modelleri bulunmakta mıdır?
- 3- Türkiye genelinde yürütülen **Kentsel Dönüşüm** projeleri tasarlanırken, bölgedeki yoksulluk haritaları ve sosyo-ekonomik yapı dikkate alınmakta mıdır? Dönüşüm süreçlerinin, yoksul kesimi kent merkezlerinden uzaklaştıran (soylulaştırma) bir sonuca yol açmaması için hangi önlemler alınmaktadır?

4. Bakanlığınızın verilerine göre, 2026 yılı itibarıyla Türkiye’de "**sağlıklı kent**" kriterlerine uygun olduğu kabul edilen belediye sayısı kaçtır? Bu kriterlerin belirlenmesinde yoksulluk ve temel hizmetlere erişim oranları nasıl bir ağırlığa sahiptir?
5. Kentsel yoksulluğun en yoğun hissedildiği bölgelerde, sağlıklı bir çevre ve güvenli bir barınma alanı oluşturulması adına yerel yönetimlere verilen teknik ve mali desteklerin kapsamı nedir?
6. Kentlerdeki temel ihtiyaçlardan olan **temiz su ve kanalizasyon altyapısının** yetersiz olduğu bölgelerde, yoksulluğu besleyen çevresel faktörlerin ortadan kaldırılmasına yönelik 2026-2027 yatırım programınızda hangi iller önceliklendirilmiştir?
7. İşsizlik ve yoksulluğun tetiklediği sosyal sorunların azaltılması amacıyla, kentsel tasarım süreçlerinde **kamusal alanların** (parklar, sosyal tesisler vb.) dezavantajlı grupların erişimine uygun hale getirilmesi için standart bir denetim mekanizması işletilmekte midir?